

# ΜΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

18/1/1904

• Οδός Οίκονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 79

| ἔπειπε νὰ πῶ τὸ πολὺ εἶκοσι καὶ σαράντα!

Σοῦ τὸ ξαναγράφω λοιπὸν ἐδῶ τὸ προφητικὸν αὐτὸν «Ονειρο» μὲ διορθωμένες χρονολογίες, γιὰ νὰ μὴν τοῦ λείπῃ τίποτε. Ορίστε το.

«.... Βρέθηκα μέσα σὲ Κοιμητήριο γεμάτο λάκκους ἀνοιχτούς, ἔνα κομμάτι μαρμαρολίθι στημένο σιμὰ σὲ κάθε λάκκο, καὶ σὲ κάθε μαρμαρολίθι χαραγμένα κάτι γράμματα, ποὺ τοῦ κάκου πολεμοῦταν τὰ βγάλω. Πλήθος ἀλλα λιθάρια σκόρπια ἐδῶ κ' ἔκει, κυπαρίσσι δύμας ἢ ἄλλο δεντροὶ ἢ λουλούδια καὶ χορτάρι δὲν ἔβλεπα πουθενά, τίποτις ἄλλο παρὰ πέτρες, πέτρες καὶ λάκκους. Τὸ κοίταζε τὸ ἔρμο αὐτὸν τὸ Κοιμητήριο, καὶ τρεμοῦλα μ' ἔπισυνε χωρίς νὰ τὸ θεῖω. Ἐκείνο δύμας ποὺ μοῦ πάγωσε στ' ἀλήθεια τὸ αἷμα μου εἴτανε σὰν ἔσκυψα νὰ κοίταξα μέσα σὲ μερικοὺς λάκκους, κ' εἶδα ἀξαρνα μέσα στὸν κάθε λάκκο στρωμένο κι ἀπὸ ἓνα ζωντανό, πούκκινε τὸν πεθαμμένο καὶ κράταγε σφριχτὰ κλεισμένα τὰ μάτια του, μὴν τύχη καὶ τὸν πάρω τάχα γιὰ ζωντανό. «Αμα δύμας γύριζε τὴν ράχη μου νὰ δῶ κανενάν ἄλλο τέτοιο φευτονεκρό, μισοσηκώνουνταν ὁ πρῶτος κ' ἔβγαζε τὸ κεφαλὶ του νὰ πάρῃ μιὰ διὰ ἀνάστης, καὶ ξαναπλάγιαζε πάλε γλήγορα γλήγορα. Καὶ σὰν εἶδα διὰ τρεις πούπαιζαν αὐτὸν τὸ παιχνίδι καὶ τὸ κατάλαβα πῶς εἴταν ὅλοι τους ζωντανούς, μοῦροί νερχινήσω τὰ γέλαια. Φοβήθηκα δύμας μὴ σηκωθοῦν ὅλοι τους ὄργισμένοι, καὶ πῆγα κοντὰ σ' ἓνα λάκκο, καὶ λέγω σιγά σιγά τὸν πεθαμμένον. «Πεῖς μου, γιατὶ κείτεσαι ἐδῶ μέσα;» Τότες ἀνοίξε τὰ μάτια του ὁ νεκρός, καὶ μ' ἀγριοκοίταξε καὶ μοῦ εἴπε. «Αὐτὸν τὸ Κοιμητήριο ποὺ βλέπεις εἶναι ἡ πατρίδα μας ἡ Ελλάς. Εμεῖς ἐδῶ ὅλοι Ελληνες ἐσμέν. Αὐτὰ τὰ λιθάρια ποὺ βλέπεις, εἶναι ἡ ἀρχαιότης. Τὰ γράμματα ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ βγάλῃς εἶναι ἡ προγονικὴ ἡ γλώσσα (σημ. διορθωμένη ἀπὸ τὸ Μιστριώτη). Καὶ μὴ θαρρήσι πῶς εἰσαι ἐδῶ μέσα τώρα, δηλαδὴ ἐφέτος, στὰ 1891. Βρίσκετας εἴκοσι χρόνια κι ὁμπρός. Αφοῦ δοκιμάσαμε καὶ ξαναδοκιμάσαμε νὰ τὴν κάψουμε αὐτὴ τὴν γλώσσα δική μας, καὶ δὲν μπορέσαμε, σοφιστήκαμε πῶς γιὰ νὰ τὴν κάμη ἀνθρωπὸς τὴν νεκρὴ γλώσσα δική του πρέπει κι' αὐτὸς νὰ γίνη νεκρός. Κ' ἔτσι μπήκαμε μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς λάκκους ποὺ βλέπεις. »Ετσι πάμε ταΐριαστα καὶ μὲ τὴν Επιστήμη, ποὺ μᾶς λεει πῶς ἡ γλώσσα εἶναι σὰν καθερέφτης τοῦ λαοῦ ποὺ τὴν λαλεῖ καὶ τὴν γράφει. «Ες κόρακκς ἔρε τώρα».

Κ' ἔρυγκα σὰν τρομαγμένος ὅταν ἀπὸ τὸ Κοιμητήριο ἔκεινο. Καὶ πῆρα τὰ μάτια μου καὶ πῆγα, πῆγα ωσπου ἔφτασα σ' ἓναν κάμπο κατάχλωρο καὶ γεμάτο μεγάλα κι ἀψηλά δέντρα. Κ' ἔκει μέσα γινότανε μεγάλο καὶ λαμπρὸ πανηγύρι. Κοπέλλες χόρευαν, παλικάρια ἔπαιζαν, ἀντρες ξεφαντώνανε, γυναῖκες τραγουδούσανε, γέροι λοράτευαν καὶ γέλοϋ-

## ΕΝΑ ΠΡΟΦΗΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

Αγαπητέ μου «Νουμᾶ»,

Σοῦ ἀρέσει σὰ βγαίνης σωστὸς προφήτης; «Ε-

μένα μὲ καλλικεύει πολὺ.

Είναι τώρα δεκατρίχια χρόνια ποὺ δημοσίεψα ἓνα «Ονειρο» σὲ μιὰ Αθηναϊκὴ ἐφημερίδα ποὺ δὲ μοῦ φαίνεται νὰ μᾶς πολυαγαπάῃ σήμερα. «Ονομάζεται «Αστυ», ωστε ἡς ποῦμε κ' ἐμεῖς «Ἄσ τη, σὰν πιὸ ρωμαϊκὸ ποὺ εἶναι.

Τὸ ξανακοίταξα σήμερα αὐτὸν τὸ «Ονειρο», κ' ἔνῷ τὸ χαρίουμον ποὺ ἔβγαζα σωστούτσικη προφητεία, μοῦ κακοφάνηκε ποὺ ἔκαμε τότες διὰ σπουδαῖα χρονολογικὰ λόθια. Ανάφερα σ' ἓνα μέρος διακόσια, καὶ σ' ἄλλο μέρος τετρακόσια χρόνια, ἔνῳ

σαν. Σημώνων γέρο καὶ τοὺς φωτῶ, τὶ τρέχει ἐδῶ πέρα. Καὶ μου λέει ὁ γέρος. 'Εδῶ εἶναι ἡ ρωμαιούνη σαράντα χρόνια καὶ ὅμπρος ὑστερ' ἀπὸ τὴν δεύτερην Νεκρανάστασην. 'Η πρώτη εἶται τοῦ Χριστοῦ· τούτη εἶναι ἡ δεύτερη. Σὰν κλείστηκε ἡ Ρωμαιούνη μέσα σ' ἔρμο. Κοιμητήριο χρόνια πολλά, γιὰ νὰ τῆς ταπιάζῃ ἡ νεκρὴ της γλώσσα, βρεθήκανε μερικοὶ ποὺ ἀρχισαν καὶ τραγουδοῦσαν τόσο γλυκά σ' αὐτὸ μέσα τὸ δάσο, ποὺ δὲ βραχτάκαν οἱ φευτοπεθαμμένοι, μόνε σηκωθήκαν ἔνας ἔνας τους καὶ προθανε στὸν κάρπο καὶ ξαναζωντάνεψαν πάλε. Καὶ σὰ σωστοὶ ζωτανοὶ ποὺ γένηκαν τώρα, ἔγινε καὶ ἡ γλώσσα τους ζωτανή. Ζύγωσέ τους, νὰ δης τι γλυκά ποῦ τὴ λαλοῦνε.

Κι δι, τι ἔκαμψ νὰ ζυγώσω νὰ καλοσακούσω τὰ μαχευτικά ἔκεινα τραγουδάκια, ζύπνησα ἀπὸ τὴν πολλὴ τὴ λαχτάρα....»

Δικός σου

### ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

#### ΣΤΟΝ κ. Π\*

"Ωχου, κι' ἀς ήταν νὰ γενῶ  
στὰ δάχτυλά σου πέννα,  
τὰ νόστιμα τὰ λόγια σου  
νὰ γράφω θνα ἔνα.

ΞΕΝΟΣ

#### ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

#### ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙ ΜΑΣ

(ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ)

Οι παρατηρήσεις μου ἀποδέλεπουν τὴν Γυμνασίαν ἑκπαίδευσις ίδιως. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔχει κανεὶς νὰ παρατηρήσῃ εἶναι ὅτι ἡ Ἐκπαίδευσις μας δὲν εἶναι "Εθνική"— μόλις τὶς ρεκλάμες ποὺ δημοσιεύουν κάθε χρόνο τὰ ίδιωτικά μας σχολεῖα! —Τὰ Γυμνάσια μας οὔτε "Ἑλλήνες βγάζουν, οὔτε ἀνθρώπους καν". "Απορροφοῦν τὸν περισσότερο καὶρὸ τοῦ φοιτώντος εἰς αὐτὰ ὅχι γιὰ νὰ τὸν μάθουν —κάθε ἄλλο ἀπὸ αὐτὸ κατορθώνει ἡ ἀμέθοδος καὶ γελοία— δ.δασκαλία,—μόνο γιὰ νὰ τὸν πατασαλείψουν μὲ ξεθωρια-

3 ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΔΩΛΟΓΙΑ

ΔΟΓΓΟΥ

#### ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ ΧΛΟΗ

Μετάφραση Ηλίου Π. Βουτιερίδην

ΙΕ'. 'Η Χλόη, ἀφοῦ πῆρε τὸ σουραῦλι καὶ τοῦσαλε στὰ χεῖλη της, ἐπαιζεν ὅστι μποροῦσε δινατωτερα· τὰ βόιδια ἀκούν, γνωρίζουν τὸ σκοπό καὶ μουγχρίζονται μὲ μιὰ δρῦμη πηδοῦν στὴν θαλασσα. Κ' ἐπειδὴ ὅμητικὸ τὸ πηδημαργίας ἀπὸ τόνα πλευρὸ τοῦ πλαστοῦ κι' ἀπὸ τὸ πάσιμο τῶν βοιδιών ἀνοίξει ἡ θαλασσα, ἀναποδογυρίζεται τὸ πλεύτο καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς θαλασσοταραχῆς βουλιαζει. Περιτούν διοι στὴν θαλασσα, μὲ ὅχι μὲ τὴν διοι ἐλπίδη τοῦ γλυτωμοῦ. Γιατὶ οἱ κουραστοὶ είχαν κρεμάστε στὸ πλεύτο τους τὶς μαχαλρες καὶ εἰχαν φορέσει τὰ λεπιδωτὰ μισθωταίκια καὶ ὡς τὴ μεσητῆς ἀντίκας τὰ ποδηλατα είχαν δέσει, ἐνῷ ὁ Δάχρυπ-